

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-1482

23.11.2018

Голові Центральної виборчої комісії

СЛПАЧУК Т.В.

Шановна Тетяно Володимирівно!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Власенка С. В., оголошений на засіданні Верховної Ради України 23 листопада 2018 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 6 арк. у 1 прим.

З повагою

А. ПАРУБІЙ

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

ВЛАСЕНКО СЕРГІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ

Україна, 01008, м. Київ, вул. Садова, 3а, к. 406, тел. (044) 255 39 35, (044) 255 22 08

«22» лист 2018 р.

№ 223/74/57

**ГОЛОВІ ЦЕНТРАЛЬНОЇ
ВИБОРЧОЇ КОМІСІЇ
СЛІПАЧУК Т.В.,**
пл. Лесі Українки, 1,
м. Київ, 01196

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

**щодо надання роз'яснень про порядок подання декларації особи,
уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого
самоврядування, до Центральної виборчої комісії з метою реєстрації
кандидата на пост Президента України**

Шановна Тетяно Володимирівно!

Статтею 38 Конституції України закріплено право громадян брати участь в управлінні державними справами, вільно обирати і бути обраними до органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Забезпечення організації підготовки і проведення виборів в Україні, забезпечення реалізації та захисту конституційних виборчих прав України, однакове застосування законодавства України про вибори на всій території України віднесено до компетенції Центральної виборчої комісії, яка відповідно до частини другої статті 2 Закону України «Про Центральну виборчу комісію» має будувати свою діяльність на принципах верховенства права, законності, незалежності, об'єктивності, компетентності, професійності, колегіальності розгляду і вирішення питань, обґрунтованості прийнятих рішень, відкритості і публічності.

Статтею 18 вказаного Закону до повноважень Центральної виборчої комісії щодо організації підготовки і проведення виборів Президента України віднесено, зокрема, реєстрацію кандидатів на пост Президента України.

Так, частиною дев'ятою статті 51 Закону України "Про вибори Президента України" (далі – Закон) встановлено, що Центральна виборча

комісія приймає рішення про реєстрацію кандидата на пост Президента України або відмову у реєстрації кандидата на пост Президента України протягом п'яти днів з дня прийняття документів, передбачених цією статтею.

Зокрема, Центральна виборча комісія відмовляє у реєстрації кандидата на пост Президента України в разі відсутності документів, зазначених у статтях 48 та 51 Закону.

Одним із таких документів, передбачених пунктом 5 частини першої статті 51 Закону, є декларація особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, відповідно до статті 50 Закону.

Практика минулих виборів Президента України засвідчила, що Центральна виборча комісія під час розгляду питання щодо реєстрації кандидатів на пост Президента України брала до уваги не лише наявність усіх документів, подання яких для реєстрації кандидата передбачено Законом, а й їх відповідність вимогам Закону щодо форми, змістовного наповнення, розмірів, способу подання (у паперовому чи електронному вигляді).

Як приклад, у постанові Центральної виборчої комісії від 28 березня 2014 року № 105 «Про відмову Мірошніченку Д.Л. в реєстрації кандидатом на пост Президента України» однією з підстав для прийняття рішення про відмову в реєстрації кандидата стало подання разом із документами для його реєстрації декларації, яка не відповідала формі, встановленій Законом України "Про засади запобігання і протидії корупції". Зокрема, у рішенні Комісії зазначено, що Постановою Кабінету Міністрів України від 8 лютого 2012 року № 64 "Про виготовлення бланків декларацій про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру" передбачено, що бланки декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру виготовляються особами, які заповнюють і подають вказані декларації, шляхом роздрукування або копіювання їх на папері формату А4 за формою, наведеною в додатку до зазначеного Закону (включаючи примітку). Бланк складається з 10 сторінок.

За таких обставин Центральна виборча комісія відмовляла в реєстрації кандидатів на пост Президента України через подання декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру не на відповідній кількості сторінок (без примітки до форми декларації, затвердженої Законом України "Про засади запобігання і протидії корупції").

Згідно з чинною на сьогодні редакцією частини першої статті 50 Закону декларація особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, **за рік, що передує року початку виборчого процесу, подається кандидатом на пост Президента України (на паперових носіях та в електронному вигляді) за формою, визначеною відповідно до Закону України "Про запобігання корупції".**

Закон України "Про запобігання корупції" (частина перша статті 45 Закону) передбачає подання таких декларацій **шляхом їх заповнення на офіційному веб-сайті Національного агентства з питань запобігання корупції за встановленою цим агентством формою.**

Відповідно до затвердженої рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 10 червня 2016 року № 3 Форми декларації осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, декларація **заповнюється та подається** особисто суб'єктом декларування на веб-сайті Національного агентства з питань запобігання корупції **через власний персональний електронний кабінет** суб'єкта декларування у системі Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, шляхом заповнення електронної форми. **Паперова копія декларації не подається.**

При цьому, форма декларації осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, затверджена Національним агентством з питань запобігання корупції, не передбачає можливості її використання для подання в паперовому вигляді та збереження після її заповнення на електронних носіях.

У зв'язку з цим, потребує уточнення формат, в якому **має бути зафіксована** декларація особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, що подається до Центральної виборчої комісії для реєстрації кандидата на пост Президента України **на паперових носіях** (формат паперу, кількість сторінок декларації, який спосіб виготовлення декларації, необхідність її прошивання, скріплення підписом на кожній сторінці чи лише на останній тощо) та **в електронному вигляді** (зокрема, на якому саме носії електронної інформації подається, яким способом записування-зчитування).

Крім того, за змістом статей 3 та 45 Закону України «Про запобігання корупції» декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, подають **кандидати** на пост Президента України, **zareєстровані** в порядку, встановленому Законом.

Разом з тим, Закон передбачає подання такої декларації **до реєстрації особи кандидатом** на пост Президента України.

Законом України «Про запобігання корупції» також передбачено подання відповідних декларацій **особами, які претендують на зайняття посади**, зазначеної у пункті 1 частини першої статті 3 цього Закону.

Відтак є незрозумілим **статус суб'єкта заповнення** декларації, що подається до Центральної виборчої комісії відповідно до Закону з метою реєстрації кандидата на пост Президента України, а саме: **кандидат на пост Президента України чи особа, яка претендує на зайняття посади Президента України.**

Крім того, відповідно до частини другої статті 18 Закону першим днем строку, який відповідно до Закону має початися у зв'язку з настанням певної події, є день, **наступний** після дня настання вказаної події.

Оскільки виборчий процес чергових виборів Президента України, що мають бути призначені на 31 березня 2019 року, розпочнеться 31 грудня 2018 року, то з урахуванням положення частини другої статті 18 Закону є

необхідним конкретизувати, **який саме, 2017 чи 2018 рік, є роком, що передусь року початку виборчого процесу** зазначених виборів.

Враховуючи викладене, хочу наголосити, що однією із основних засад виборів Президента України є принцип рівного виборчого права, який передбачає, зокрема, рівні права і можливості брати участь у виборчому процесі для усіх громадян України, у тому числі тих, що балотуються кандидатами на пост Президента України.

Мені відомо, що Центральна виборча комісія постановою від 14 квітня 2017 року № 82 схвалила пропозиції щодо вдосконалення законів України з питань проведення виборів, викладені у формі проекту Закону України про внесення змін до деяких законів України (в частині декларування майнового стану, доходів, витрат і зобов'язань фінансового характеру кандидатами на пост Президента України, в народні депутати України, в депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та на посади сільських, селищних, міських голів, старост. Проте на сьогодні указані пропозиції у виборчому законодавстві свого відображення не знайшли.

Водночас з огляду на те, що найближчим часом розпочнеться процес виборів Президента України, першим етапом якого є висування та реєстрація Центральною виборчою комісією кандидатів на пост Президента України, вкрай важливим є виконання Комісією своїх повноважень щодо забезпечення однакового застосування положень Закону в частині вимог до документів, що подаються кандидатами для їх реєстрації, що надасть реальну можливість реалізації громадянами України свого права бути обраними.

Конституційний Суд України у своєму Рішенні від 29 червня 2010 р. № 17-рп/2010 зазначив, що одним із елементів верховенства права є принцип правової визначеності, у якому стверджується, що обмеження основних прав людини та громадянина і втілення цих обмежень на практиці допустиме лише за умови забезпечення передбачуваності застосування правових норм, встановлюваних такими обмеженнями. Тобто обмеження будь-якого права повинне базуватися на критеріях, які дадуть змогу особі відокремлювати правомірну поведінку від протиправної, передбачати юридичні наслідки своєї поведінки (абзац третій підпункту 3.1 п. 3 мотивувальної частини). Цим Конституційний Суд України наголосив, що правовій визначеності відповідатиме встановлення обмежень основних прав людини і громадянина лише за умови забезпечення зрозумілих і передбачуваних для особи наслідків застосування правових норм.

Згідно з частиною другою статті 16 Закону України «Про Центральну виборчу комісію» Комісія за результатами узагальнення практики застосування законодавства України про вибори та практики проведення виборів, а також у разі необхідності може за власною ініціативою розглянути та прийняти у встановленому цим Законом порядку рішення стосовно, зокрема, організації підготовки і проведення виборів, а також з інших питань, віднесених до повноважень Комісії.

Необхідно зазначити, що Центральна виборча комісія неодноразово використовувало надане їй законами України право прийняття відповідних рішень, зокрема, 4 березня 2014 року постановою Комісії № 30 було затверджено Порядок реєстрації офіційних спостерігачів від іноземних держав, міжнародних організацій на виборах Президента України, а також встановлено форму анкети особи, яка пропонується для реєстрації офіційним спостерігачем від іноземної держави, міжнародної організації на виборах Президента України, що є позитивним прикладом належного використання Комісією наданих їй повноважень.

З огляду на наведене, з метою недопущення порушень виборчих прав громадян України під час організації підготовки і проведення виборів Президента України, однакового розуміння та застосування положень частини першої статті 51 Закону як Центральною виборчою комісією під час розгляду нею питання про реєстрацію кандидатів на пост Президента України, так і громадянами України, які балотуватимуться кандидатами, прошу прийняти відповідне **рішення Центральної виборчої комісії**, в якому надати роз'яснення щодо застосування вказаних положень Закону, а саме:

1. **У якому форматі має бути зафіксована** декларація особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, для її подання до Центральної виборчої комісії для реєстрації кандидата на пост Президента України **на паперових носіях та в електронному вигляді**.

2. Як має бути визначено у декларації **статус суб'єкта її заповнення**, а саме: кандидат на пост Президента України чи особа, яка претендує на зайняття посади Президента України?

3. **За який рік** має подаватися декларація для реєстрації кандидата на пост Президента України на виборах 2019 року з урахуванням положень статті 18 Закону України "Про вибори Президента України", за 2017 чи 2018 рік?

Окремо звертаю увагу, що мій депутатський запит адресовано Центральній виборчій комісії **як колегіальному державному органу**, тому очікую прийняття Комісією рішення з порушених мною питань у порядку, визначеному статтями 11, 12 Закону України «Про Центральну виборчу комісію».

При цьому наголошую, що думка окремого члена Центральної виборчої комісії, у тому числі Голови Комісії без прийняття відповідного рішення Комісії **не може вважатися позицією колегіального органу**.

Також зауважую, що відповідно до статті 36 Закону України «Про статус народного депутата України» за невиконання законних вимог народного депутата України або створення перешкод у його роботі, а так само у разі відмови або ухилення посадових осіб органів державної влади, а також посадових осіб підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності і підпорядкування від своєчасного надання на вимогу народного депутата необхідної інформації та документації або подання завідомо недостовірної

інформації зазначені посадові особи несуть адміністративну, кримінальну відповідальність, встановлену законом.

Так, частиною першою статті 188¹⁹ Кодексу України про адміністративні правопорушення встановлено, що недодержання встановлених законом строків надання відповіді на звернення народного депутата України, надання неправдивої або неповної інформації на таке звернення тягнуть за собою притягнення винних осіб до адміністративної відповідальності.

Невиконання службовою особою законних вимог народного депутата України, створення штучних перешкод у його роботі, надання йому завідомо неправдивої інформації караються штрафом від ста до однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або арештом на строк до шести місяців, або обмеженням волі на строк до трьох років (частина перша статті 351 Кримінального кодексу України).

Враховуючи права, передбачені статтею 15 Закону України «Про статус народного депутата України» (народний депутат має право брати безпосередньо участь у розгляді внесенного ним запиту керівником органу державної влади чи органу місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації; на вимогу народного депутата керівник органу державної влади чи органу місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації, якому адресовано запит, зобов'язаний повідомити народному депутатові про день розгляду порушених у запиті питань завчасно, але не пізніше ніж за три дні до їх розгляду), заявляю про своє бажання бути присутнім при розгляді мого депутатського запиту. У зв'язку з чим прошу завчасно, з дотриманням вимог Закону, повідомити мене про час і місце розгляду цього запиту (контактний номер телефону мого помічника-консультанта: ').

Народний депутат України

С. ВЛАСЕНКО

посб № 223